

Тема. 3 літературної скарбниці. Поетична майстерня. Микола Вінграновський "Теплий дощик-срібнопад".

Мета: ознайомити учнів із життям і творчістю Миколи Вінграновського, удосконалювати навички виразного читання віршованих творів; навчати аналізувати прочитані вірші; розвивати смислову, образну пам'ять, зв'язне мовлення, уміння узагальнювати, зіставляти; виховувати любов до художнього слова, естетичний смак.

Обладнання: портрет М. Вінграновського, виставка книг поета, картки з біографією письменника, презентація.

Хід уроку

I. Організаційний етап

Встаньте діти всі скоріше,

Посміхніться всім миліше.

Привітайтеся: "Добрий день"

Продзвенів дзвінок "Дзелень!"

- На який урок запросив нас дзвоник? (*Літературне читання*)

- Яка головна мета уроку літературного читання? (*вправа "Мозковий штурм"*)

- Пропоную підготувати наш ротик (артикуляційний апарат) до читання.

II. Робота над розвитком артикуляційного апарату

1. Читання складової таблиці

2. Робота над чистомовкою

Щі – щі – щі – знов осінні ллють дощі.

Щі – щі – щі – мокрі трави і кущі.

Щу – щу – щу – щось нема кінця дощу.

Щем – щем – щем – двір залитий наш дощем.

Ща – ща – ща – не виходьте без плаща!

3. Робота зі скоромовкою:

Щедрий дощик площу полоще.

III. Повідомлення теми і мети уроку. Мотивація навчальної діяльності.

- Над яким розділом літературного читання ми почали працювати? (*Літературна скарбниця*).

- Над яким підрозділом працюємо? (*Поетична майстерня*).

- З творчістю яких поетів познайомилися? (*В.Терена, А.Костецького, В.Скомаровського, І.Січовика*)

- Сьогодні наш урок присвячуємо українському письменнику, нашому земляку Миколі Вінграновському.

Урок нам допоможе:

Дізнатися: про творчість і життя М.Вінграновського; про правила роботи над віршем.

Навчитися: виразно читати; любити свою країну.

Пропоную план співпраці (план уроку):

1. Інформація від скриньки "Джерело знань"

2. Фізкультхвилинка

3. Опрацювання вірша "Теплий дощик-срібнопад"

4. Конкурс на кращого читця

5. Підсумок уроку

IV. Ознайомлення із життєвим і творчим шляхом М.Вінграновського

1. Вправа "Джерело знань"

- Діти, як ви думаєте, з яких джерел можна одержати біографічні відомості про письменника?

- Одним із таких джерел є скринька "Джерело знань". (Діти отримують картки із текстами біографії).
- Вам потрібно за 3 хвилини правильно і свідомо прочитати текст, підготувати один одному запитання за змістом.

Текст картки

Микола Вінграновський народився 1936 року в селі Богопіль (нині Первомайськ) Миколаївської області. Закінчив Інститут кінематографії в Москві, де познайомився з Олександром Довженком, який мав значний вплив на формування поета. М.Вінграновський – кіноактор, кінорежисер і сценарист.

Перші вірші з'явилися 1958 року на сторінках журналів "Дніпро" та "Жовтень" ("Дзвін").

Навчався на акторському відділі Київського інституту театрального мистецтва. Ще студентом зіграв головну роль у художньому фільмі "Повість полум'яних літ", автором якого був Олександр Довженко.

Автор книжок віршів "Атомні прелюди", "Сто поезій", "Поезії", "На срібнім березі", "Київ", повістей "Первінка", "Сіроманець", "У глибині дощів", "Літо на Десні".

Постановник десяти художніх та документальних фільмів. Лауреат Державної премії України імені Т. Г. Шевченка, літературної премії "Благовіст", Міжнародної премії Фондації Антоновичів.

Помер М. Вінграновський 26 травня 2004 року.

- Про що вам допомогла дізнатися скринька?
- Які події з життя письменника вам особливо запам'яталися?
- Які запитання ви підготували один одному?

(Діти ставлять запитання один одному).

2. Знайомство з творами М. Вінграновського (представлення виставки підготовленим учнем або представлення творів окремими учнями, які їх принесли на виставку)

Фізкультхвилинка

V. Опрацювання вірша М.Вінграновського "Теплий дощик-срібнопад"

1. Робота над загадками

- Хтось відкрив на небі душ,

Повно на землі калюж.

І на нас водиця ллється.

Як це явище зветься? (Дощ)

- І шипить він, і гелгоче —

Каже, що вкусити хоче.

Довгу шию витягає

І немовби промовляє:

"Як вкушу, то буде знак.

Я — сердитий птах... " (гусак).

- Як пов'язані між собою дощ і гусак?

(Вправа "Мікрофон». Учні висловлюють свої припущення.)

- Послухайте, як у своєму вірші поет Микола Вінграновський словом показав звуки якими наповнена природа.

2. Виразне читання вірша вчителем

- Хто радіє дощу?

3. Словникова робота

Читання слів "луною" за вчителем: *срібнопад, сьогодні, серйозний, по калюжі.*

- Прочитайте слова щоразу пришвидшуючи темп.

- Як ви розумієте слово *срібнопад*?

4. Читання вірша вголос

- З яким настроєм читатимемо вірш уголос?

5. Аналіз змісту вірша з елементами вибіркового читання

- Як поет називає дощик? Чому?
- Де йде гусак?
- Яким ви уявили дощик (гусака)?
- Якими звукосполученнями поет передає кроки гусака по воді?

6. Гра "Живі картинки" (*Один учень читає, а інший мімікою ілюструє почуте*).

VI. Конкурс на кращого читця

Гра "Диктор телебачення" (*Діти читають віри, періодично відриваючи погляд, щоб поглянути на глядачів*).

VII. Підсумок уроку

- Який вірш читали на сьогоднішньому уроці?
- Хто його автор?
- Хто головний персонаж цього вірша? Який він?
- Що хотів сказати нам автор?
- Чому вчить нас М.Вінграновський?
- Підведіть підсумок своєї роботи на уроці.

Вправа "Доповніть речення":

- Я знаю, що ...
- Я умію ...
- Я змінюю ...
- Я схвалюю ...
- Я прагну ...
- Я навчився цінувати ...

VIII. Домашнє завдання

Читати виразно або вивчити напам'ять поезію М.Вінграновського (на вибір).

За бажанням намалювати малюнок до вірша.